

РЕЦЕНЗІЯ

на проєкт освітньо-професійної програми
«Бізнес-процеси та операційна ефективність»
для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка, який представлений на публічне
обговорення на офіційному вебсайті
ТОВ «Технічний університет «Метінвест Політехніка»

Управління ефективністю бізнесу (Business Performance Management) є вже достатньо усталеною бізнес-концепцією, яка отримала широке розповсюдження в середовищі як транснаціональних компаній, так і великого, середнього і навіть малого національного бізнесу у багатьох країнах. Прихильність керівників компаній до цієї концепції визначається декількома обставинами: по-перше, тим, що вона дозволяє поєднати одночасно управління за цілями та управління результатами бізнес-діяльності, по-друге, спрямованістю на динаміку вартості бізнесу, що є одним з основних інтересів власників, по-третє, на оптимальність використання ресурсів компанії, що в свою чергу, передбачає акцент на собівартості виробництва, доцільності та продуктивності витрат, формуванні фінансового результату. Разом з тим, реалізація інструментів управління ефективністю бізнесу потребують кросдисциплінарності знань та навичок як керівних кадрів, так і менеджерів і виконавців більш низьких рівнів, процесного підходу у мисленні, опанування широкого кола інструментів удосконалення бізнес- та технологічних процесів. Нажаль, попри той факт, що на ринку праці України є дуже багато відкритих позицій фахівців з ефективності бізнесу, менеджерів бізнес-процесів, фахівців з операційної ефективності тощо, підготовка фахівців з фокусом саме на управлінні ефективністю бізнес-процесів не реалізується – існуючі програми акцентують увагу на управлінні ефективністю в цілому, без акценту на процесному підході та конкретних інструментах BPM. З урахуванням цих міркувань можна вітати появу спеціалізованої програми Бізнес-процеси та операційна ефективність».

З текстом освітньо-професійної програми, яка реалізується у Технічному університеті «Метінвест Політехніка», можна ознайомитися на офіційному вебсайті на вкладці «Обговорення проєктів освітніх програм». З відповідного розділу вкладки зрозуміло, що програма запроваджена у 2021 році, і представлена для обговорення в рамках процесу безперервного управління якістю освіти.

Метою програми є забезпечити підготовку випускників, які володіють сучасним вартісним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, що дадуть їм змогу розв'язувати складні інноваційні задачі із підвищення операційної ефективності та вирішувати проблеми реінжинірингу

бізнес-процесів компанії з урахуванням невизначеності умов середовища та нових вимог до управління економічною результативністю, а також сформувати інші навички результативної професійної діяльності, що у сукупності створить передумови для їхньої конкурентоспроможності на ринку праці. Відповідно конкретизовано зміст предметної області та фокус програми, а перелік спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання доповнено положеннями, що розкривають зазначений фокус.

Обов'язковий для вивчення блок представлено наступними компонентами:

базова дисципліна «Методологія управління операційною ефективністю промислових корпоративних структур» і дисципліни, що розкривають основний інструментарій управління бізнес-процесами: «Аналіз та реінжиніринг бізнес-процесів», «Рішення з діджиталізації у проєктах операційної ефективності», «Бюджетування та оцінка ефективності операційних покращень», «Програми і проєкти підвищення операційної ефективності»;

зроблено акцент на інженерній грамотності фахівців з ефективності бізнес-процесів, зокрема, в рамках дисципліни «Перспективні технології у базових галузях промисловості і наданні окремих видів послуг»;

практична підготовка («Практика в проєктах підвищення операційної ефективності»), яка чітко сфокусована на профілі освітньої програми.

У сукупності такий набір дисциплін дійсно дозволяє реалізувати фокус програми і забезпечити випускників програми портфелем знань та вмінь, які становлять базис їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

Разом з тим, хотілося б звернути увагу гаранта програми і робочої групи на наступні моменти.

Варто було б розділити занадто загально сформульовану додаткову фахову компетентність «СК12. Здатність застосовувати методологічні та методичні підходи до управління операційною ефективністю (Business Performance) і вміти ідентифікувати та оцінювати джерела підвищення операційної ефективності», оскільки майбутня професійна діяльність з обох напрямів має специфічний зміст, а також відповідним чином конкретизувати програмні результати навчання.

В разі, якщо зміст предметної області спеціальності уточнено в програмі з урахуванням галузевого аспекту (гірничо-металургійний комплекс), то вбачається доцільним скоригувати зміст і назву дисципліни «Перспективні технології у базових галузях промисловості і наданні окремих видів послуг» аналогічним чином.

Очевидна необхідність врахування діджитальних інструментів управління бізнес-процесами та підвищення ефективності бізнес-діяльності відображена в ОПП. Разом з тим, обсяг і різноманітність цих інструментів,

особливості їх використання обумовлюють масштабність переліку та змісту питань диджиталізації, що потребує, на мій погляд, збільшення обсягів вивчення освітнього компоненту, який їм присвячено.

В цілому слід зробити висновок про достатньо високу якість підготовки освітньо-професійної програми і констатувати доцільність її реалізації.

**Завідувач кафедри
Економіки, обліку і оподаткування
Національного університету
«Чернігівська політехніка»**

д-р екон. наук, професор



Ж.В. Дерій



Дерій Ж.В.
Завідувач кафедри
МЧ Іташико
04 2023 р.